

Avqustun 8-də Vaşinqtonda ABŞ Prezidenti Donald Trampın təşəbbüsü ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan arasında baş tutan yüksək səviyyəli görüş və imzalanan sənədlər bəzi xarici dövlətləri ciddi narahat edib. Nədən ki, onlar daim bölgədə müharibələrin, münaqişələrin olmasına arzu edib və bunun üçün müxtəlif təxribatçı qüvvələrə siyasi, maliyyə yardımçıları göstəriblər. Ələtlərinin verilən tapşırıqları yerinə yetirə bilmədiyini gördükdə özləri hay-kük qaldırıb, iç üzərini nümayiş etdiriblər. Vaşinqton görüşünün keçirildiyi ərefədə Rusyanın Ukraynanın Odessa şəhərində yerləşən SOCAR-a məxsus neft terminalını dronlarla vurması rəsmi Moskvadan Vaşinqtonda Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh razılaşmasından ciddi narahat olduğunu göstərir. İyriçək vəsiyətə alması çox ağır xəstəliyə yoluxduğunu bir daha nümayiş etdirdi. Neft terminalını hədəf seçməklə sülhə qarşı olduğunu da göstərdi. Qonşuluğumuzda yerləşən fars-molla rejimi də Rusiyadan heç nə ilə geri qalmayan mövqə sərgilədi. Əger Rusiya neft terminalımızı hədəf seçdiyə fars-molla rejimi Zəngəzur dəhlizinin açılmasına imkan verməyəcəklərini bəyan etdi. Baş mullanın sözçüsü rəlunda çıxış edən keçmiş xarici işlər naziri Əli Əkbər Vilayəti bəyan etdi ki, onlar Zəngəzur dəhlizinin realaşmaması üçün ya Rusiya ilə, ya da Rusiyasız mübarizə aparacaqlar.

Onun sayıqlamasına görə, güya Zəngəzur dəhlizi ticarət marşrutu deyil, İrana (fars-molla rejimi nəzərdə tutulur-ı.İ.) və digər qonşu ölkələrə qarşı hazırlanan "siyasi qəsd planıdır". Əli Əkbər Vilayəti bir qədər də derinə burnunu soxaraq sərsəm fikirlər səsləndirib. Bildirib ki, Zəngəzur dəhlizi Ermənistanın parçalanmasına gətirib çıxaraq. Birinci, bu məxlüq anlamlıdır ki, "Tramp marşrutu" (Zəngəzur dəhlizi) necə və hansı formada açılacağına yalnız Azərbaycan, daha sonra isə Ermənistan mövqeyələşdirə bilər. İkinci, dəhlizin açılması ilə Ermənistanın parçalanacağının iddia etmək, xəstə təfəkkürün mehsulu ola bilər. Çünkü əger Azərbaycan tarixi torpaqlarına sahib olmaq istəsədi, bunu 44 günlük Vətən Mühəribəsi dövründə həyata keçirib, istədiyinə nail oları. Bu zaman heç bir qüvvə Azərbaycana mane ola bilməzdi. Lakin Azərbaycan beynəlxalq hüquqa hörmət edərək Ermənistanın BMT tərəfindən tanınan ərazilərindəki Qərbi Azərbaycanı azad etmedi. Buna görə dünənən eksər tanınmış siyasetçiləri, politoloqları, eləcə də erməni lobbi təşkilat rehbərləri Azərbaycana minnetdarlıq edən fikirlər səsləndiriblər. Bununla yanaşı, Vaşinqtonda baş tutan yüksək səviyyəli görüşdə və imzalanan Birgə Bəyannamədə "Tramp marşrutu"nın (Zəngəzur dəhlizi) Ermənistanın suverenliyinə xələf gətirməyəcəyi qeyd olunub. Bundan sonra fars-molla rejiminin şivən qoparması yalnız və yalnız onların ağır və üzüçü xəstəliyə mübtəla olduqlarının göstəricisi sayila bilər.

İsrail fars-molla rejiminin axırına çıxacaq

Vaşinqton görüşü regionun siyasi mənzərəsini dəyişir

Müsəbət haldır ki, prezident Pezeşkian baş molladan və onun ətrafında olan məxluqlardan fərli olaraq daha praqmativ, daha ağıllı və sağlam siyaset yürüdür. Təbii ki, bu cür sağlam mövqeyinə görə də, Vilayəti kimi danişanda inilti səsi çıxaranlara tərefindən ittihamlara, hətta tehqirlərə məruz qalır. Buna baxmayaq Məsud Pezeşkian siyasi mövqeyini dəyişməyir. Pezeşkian jurnalistlərə açıqlamasında bildirib ki, o Zəngəzur dəhlizinin əleyhinə deyil. Onun sözlerinə görə, "Tramp marşrutu"nın (Zəngəzur dəhlizi) açılması prosesində onların maraqları nəzərə alınır: "Zəngəzur dəhlizi məsələsində bizim istəklərimiz yerine yetirilib. Bu dəhliz mövcud sərhədləri qoruyur. Yol sadəcə nəqliyyat əlaqəsini təmin edir. İranın Avropana və Şimala tranzitine mane olmur. Yeganə narahatlıq tıktıdə yalnız Amerika Birləşmiş Ştatları və Ermənistana məxsus şirkətlərin iştirak etməsidir".

Fars-molla rejiminin əraziləndəki mətbuatda dərc olunan məqələlərə və tv-lərdə yayımlanan verilişlərə diqqət edilsə məlum olur ki, M. Pezeşkianın məntiqli və əsaslı mövqeyi baş mullanın kabinetində ciddi narahatlıq yaradıb. Bu səbəbdən də M. Pezeşkianı Azərbaycana qarşı isti, doğma münasibət sərgiləməkdə günahlandırılır. Qisaca deyilsə, xəyanətde ittihad edirlər. Məlumatlara görə, fars-molla rejiminin xarici işlər naziri Abbas Araçlı Ermənistandan xarici işlər naziri Ararat Mirzoyanla Vaşinqtonda elə olunan razılışma ətrafında telefon danışığı aparıb, ölkəsinin narahatlığını bildirdikdən sonra, hədələrə keçib. Bildirib ki, onlar ABŞ-in dəstəyi ilə dəhlizin açılmasına imkan verməyəcəklər. A. Mirzoyan isə hedələrə cavab vermək iqtidarında olmayıb, sadəcə qeyd edib ki, avqustun 12-dən 20-ə qədər ABŞ-Ermənistan birgə herbi təlimlərində iştirak edən ABŞ əsgərləri Tehrana tutarlı cavab vermək gücü-

ne malikdirlər. Bundan sonra A. Araçlı susub və telefon danışığının qapayıb.

Söz yox ki, fars-molla rejimi və ya Rusiya Zəngəzur dəhlizinə mane olmağa çalışsalar sərt şəkildə cəzalanacaqlar. Artıq Vaşinqton-dan bununla bağlı müəyyən siyasi nöqtələrə siqnallar da göndərilir. ABŞ Dövlət Departamentinin sözçüsü Temmi Bryus fars-molla rejiminin və ya Rusyanın "Tramp marşrutu"na (Zəngəzur dəhlizi) mane olmağa çalışsalar, ABŞ-in hansı addımları atacağı ilə bağlı sualı cavablandırıb: "Mən müəyyən hərəkətlərlə bağlı ne edə biləcəyim və ya edə bilməyəcəyimiz barədə spekulyasiya etmək fikrində deyiləm. Bütün dünya bilir ki, Prezident Trampi ciddi qəbul etmək lazımdır. Bu razılışma onun üçün vacibdir".

Temmi Bryus həmçinin əlavə edib ki, Avropanın İttifaqı, Fransa, Rusiya və Baydenin dövründə olan ABŞ Ermənistən və Azərbaycan arasında sülhə cəhd ediblər, lakin buna yalnız Tramp nail olub. Dövlət Departamentinin rəsmi nümayəndəsi bəyan edib ki, Azərbaycan və Ermənistən ABŞ ilə iqtisadi sazişlər imzalayıb ki, bu da ABŞ biznesi üçün yeni imkanlar açır.

Bu arada verilən məlumatlara görə, İsrail fars-molla rejiminin cəzalandırmaq üçün geniş əməliyyatlarara hazırlaşır. İsrailin baş naziri Netanyahu'nun "X" sosial şəbəkəsi vasitəsi ilə fars-molla rejiminin ərazilində yaşayış əhalisi bununla bağlı müraciət etməsi də rəsmi Tel-Əvivin mollaları cəzalandırmaq fikrində ciddi olduğunu göstərir. Hətta siyasi şəhərçilər bildirirlər ki, avqustun sonunda İsrail yenidən fars-molla rejimini tamamilə məhv etmək üçün əməliyyatlara başlayacaq. Siyasi şəhərçilər o fikri də vurğulayırlar ki, İsrail növbəti əməliyyatlarını fars-molla rejiminin tam şəkildə məhv etməyinə dayandırma-yacaq. Ola bilsin ki, Avropana və ABŞ qüvvələri də İsrailə herbi qüvvə ba-

xımdan yardımçı olsunlar.

Fars-molla rejimi üzləşə biləcəyi ağır vəziyyəti düşünüb, ondan çıxış yolları axtarmaq əvəzinə Zəngəzur dəhlizinin açılması ilə Ermənistən parçalana biləcəyi qorxusunu dile gərib, bu barədə xaricdəki və Ermənistəndəki erməniləri xəbərdar edir. Halbuki, İsrailin növbəti hücumu ilə neinkin, fars-molla rejiminin parçalanması, hətta əbədi olaraq tarixin zibilliyine atılması problemi var. O faktdır ki, fars-molla rejimi bütün dövrlərdə ermənilərə herbi-siyasi dəstəyini nümayiş etdirib. Xüsusilə də Azərbaycanına qarşı siyasetinin həyata keçirilməsində fars-molla rejimi və erməni terrorçuları eyni mövqedən çıxış ediblər. Məhz bu kimi birliyin nəticəsi olaraq Azərbaycanın dildərən güləşləri işgal edilərək, viran olunub. Talaçılılıqda və məhvətme siyasetində də bu iki terror dövləti birgə iştirak ediblər.

Azərbaycan dünyasının ən sabit və sakit dövlətlərindəndir

Xatırlatmaq lazımdır ki, Şuşa işgal olundan sonra Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinin sədri, eləcə də prezident səlahiyyətlərini icra edən Yaqub Məmmədov Tehranda idi. Orada Ermənistən prezidenti Ter-Petrosyanla cəbhədə atəşkəsə nail olunması ilə bağlı müqavilə imzalayırdı. Belə məqamda Şuşa işgal olundu. Bu, nə deməkdir? Yəni fars-molla rejimi Yaqub Məmmədovu aldadaraq Tehrana apardı, ermənilər də asanlıqla Şuşanı işgal etdilər. 20 noyabr 1991-ci ilde Qarəkənd səmasında Azərbaycanın yüksək dövlət rəsəmlərinin olduğu vertolyotun vurulmasında da fars-molla rejiminin əli vardi. Sübüt olunub ki, bu hadisəni tərədən 17 nəfərdən biri əmməməli mollaların əməkdaşı olub. Həmin

terror aktını tərədən şəxslər fars-molla rejiminin nəzarət etdikləri torpaqlara maneəsiz keçib. 30 illik işgal dövründə də molla rejimi işgalçı Ermənistəni bu və ya digər formada dəstəkləyir. Hər gün ermənilər heç bir viza, şərt tələb olunmadan Xudafərin körpüsü vasitəsi ilə fars-molla rejimin ərazilərinə gedib gəlirlər. Bu, həm də onu göstərir ki, fars-molla rejimi burada Rusyanın maraqlarını təmsil edirdi. O zaman sərhəd olmadıqdan fars-molla rejimi Ermənistəna silah sursat göndərirdi. Narkotikanın əkilib becərilməsi və onun Asiya və Avropa paya daşınmasında da işğal edilən torpaqlar əsas gelirli sahə hesab edildi. Yada salmaq lazımdır ki, torpaqlarımız azad edildikdən sonra Xocavənd, Ağdəre və Xocalı istiqamətində yüzlərə hektar sahələrdə narkotik sahələri aşkarlanmışdır. Şübhəsiz ki, həmin narkotika fars-molla rejimi və Ermənistən xunta rejimi burğe ekib, becərmişlər.

Vaşinqtonda baş tutan yüksək səviyyəli görüş və imzalanan sənədlər Azərbaycanın mövqeyini dünya siyasetində daha da möhkəmləndirdi. Bu da fars-molla rejimi və Rusyanı, eləcə də digər lazımsız qüvvələri ciddi narahat edib. Həm də onlar Azərbaycanın regionun lider dövlətinə çevriləsindən da narahat olublar. Onlar bundan da qısqanırlar ki, Azərbaycan sabit, sakit dövlətdir. Azərbaycanda milli birlik, mövcuddur. Xüsusi ilə de 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycanın 30 il işal altında olmuş torpaqlarını erməni terrorçularından təmizləyib, ərazi bütövülüyünün və suverenliyini təmin etməsi fars-molla rejiminin ciddi şəkildə başağrısı yaradıb. Ona görə də əmməməli mollalar ardıcıl olaraq Azərbaycana qarşı separatçılar xas təxribatçı açıqlamalar verir, fikirlər səsləndirir. Ancaq Azərbaycanda tez-tez səslənən el məsəli var: "İt hürər karvan keçər".

İLHAM ƏLİYEV